

ECO CENTRU

"ECO-GAL LEADER"

Valea Ampoiului - Valea Muresului
Grup de Actiune Locala

1

ECONOMIA CIRCULARĂ

➤ INFORMAȚII UTILE

1.Cele 5 principii ale economiei circulare

Reparare și reutilizare, apoi reciclare

Modelul pe care se bazează economia circulară este unul care implică **repararea și reutilizarea obiectelor, apoi reciclarea acestora pentru recuperarea materialelor**. Astfel, doar o mică parte din produse ajung la groapa de gunoi. Prin economia circulară se extinde ciclul de viață al obiectelor, materialele reciclabile devin resurse pentru noi produse, se reduce cantitatea materiilor prime extrase din natură pentru a face produse de la zero, consumul de energie și emisiile de carbon se micșorează, iar deșeurile sunt reduse la minimum. Prin urmare, când un produs ajunge la sfârșitul duratei sale de viață, materialele din care este fabricat sunt păstrate în cadrul economiei circulare. [1] De cele mai multe ori, produsele au o durată de viață scurtată artificial pentru a maximiza profiturile..

În acest sens, UE face demersuri pentru a păstra în economie cât mai mult timp produsele. De la 1 martie 2021 a intrat în vigoare noua etichetă energetică în UE cu scopul de a prelungi durata de viață a produselor electronice și repararea acestora. Această etichetă se aplică la frigidere, congelatoare, mașini de spălat vase/rufe și televizoare. Totodată producătorii sunt obligați să

Informații preluate link: <https://hartareciclarii.ro/noutati/principii-ale-economiei-circulare/>

<https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/circular-economy/#waste>

ECO CENTRU

"ECO-GAL LEADER"

păstreze piese pentru repararea produselor timp de 7 ani după punerea pe piață a ultimului produs fabricat. Astfel, consumatorii pot găsi piese în cazul în care produsele se deteriorează, chiar dacă produsele nu mai există pe piață.

Principiul 1

Renunță la obiectele de unică folosință. Investește în produse durabile, care pot fi refolosite o perioadă lungă de timp și care te ajută să economisești pe termen lung. De exemplu, îți poți lua propria sticlă reutilizabilă pe care să o umpli cu apă ori de câte ori pleci de acasă. Sau dacă preferi cafeaua *to go*, poți lua o cană sau un termos în care să cumperi de la cafeneaua ta preferată.

Principiul 2

Încearcă să **reduci consumul** la obiectele de care chiar ai nevoie. Atunci când mergi la cumpărături îți poți pune întrebarea „Am nevoie cu adevărat de acest produs?”. În cazul electronicelor, există tentația de a cumpăra un model imediat ce apare, însă de cele mai multe ori acestea nu sunt foarte diferite de modelul precedent. Dacă electronicele sunt funcționale, însă ai nevoie de ceva mai bun, le poți dona sau le poți vinde. Astfel, oferi o nouă șansă acelor produse, în loc să le scoți din ciclul de funcționare.

Principiul 3

Refolosește obiectele pe care le ai deja. Oferă obiectelor vechi o nouă întrebuințare. Dacă ai un tricou care nu îți mai place îl poți transforma într-un maiou *cool* sau o sacoșă fără cusături. Borcanele în care au fost diverse produse le poți folosi pentru depozitare. Cutiile de carton de la comenzile online pot fi folosite pentru cadouri viitoare sau depozitarea hainelor. Prin folosirea unui obiect cât mai mult timp, reușești să eviți producerea unor ambalaje sau produse noi.

Principiul 4

Atunci când obiectele au ajuns la finalul ciclului de viață **reciclarea** este următorul pas. Prin **reciclare se recuperează materialele**, devenind astfel noi produse. Prin reciclare se reduce cantitatea materiilor prime extrase din natură, se economisește energie și emisiile de carbon se micșorează. Știai că prin reciclarea aluminiului se economisește 90% din energia necesară pentru a produce de la zero un alt produs? O doză se poate întoarce pe raft în doar 6 săptămâni, iar materialul a fost reciclat în proporție de 100% fără să își piardă calitatea și fără să fie folosite materii prime.

Principiul 5

Deșeurile sunt materiale valoroase, nu trebuie privite ca niște gunoaie care trebuie aruncate. În medie, pentru un cetățean UE se folosesc anual 14 tone de materiale prime, iar 5 tone devin deșeuri, care ar putea fi reduse, reutilizate, reparate și reciclate pentru a le reintroduce într-un

ECO CENTRU

"ECO-GAL LEADER"

nou ciclu de producție fără să mai fie folosite materii prime. Deși deșeurile pot fi revalorificate, cel mai bun deșeu este acela pe care nu îl producem.

Concluzii

Prevenirea producerii de deșeuri ar putea reduce emisiile totale de gaze cu efect de seră cu 2% până la 4% anual. De asemenea, utilizarea de materii regenerabile ar avea un impact semnificativ asupra naturii. Prin simplificarea cumpărăturilor, alegerea produselor de care avem cu adevărat nevoie, prin schimbarea perspectivei asupra consumerismului putem avea obiceiuri de cumpărare sustenabile. Puterea comunității este importantă pentru o cultură circulară, prin crearea de programe în comunități prin care bunurile să fie utilizate la comun. De exemplu, grădinile comunitare, accesul la producători locali, dar și la facilitățile de compostare într-o comunitate restrânsă.

2. Proiectarea de produse sustenabile

Printr-o serie de măsuri se urmărește să se asigure un grad mai ridicat de sustenabilitate și un potențial mai mare de reparare pentru produse și să se asigure capacitatea consumatorilor de a face alegeri mai sustenabile.

Proiectarea ecologică

Începând din 2009, Directiva privind proiectarea ecologică a stabilit cerințe de eficiență energetică care au drept obiect diferite grupe de produse (de exemplu, calculatoare, frigider, pompe de apă).

La 27 mai 2024, Consiliul a adoptat **noi cerințe în materie de proiectare ecologică pentru produse sustenabile**.

Noile norme urmăresc:

- să stabilească cerințe de sustenabilitate din punctul de vedere al mediului pentru **aproape toate tipurile de bunuri** introduse pe piața UE
- să instituie un **pașaport digital al produsului** care va oferi informații cu privire la sustenabilitatea unui produs din punctul de vedere al mediului
- **să interzică distrugerea** anumitor bunuri de consum nevândute (textile și încălțăminte)
- [Tranziția verde: Consiliul își dă aprobarea finală pentru Regulamentul privind proiectarea ecologică \(comunicat de presă, 27 mai 2024\)](#)

„Dreptul la reparare”

UE dorește să se asigure că consumatorii pot solicita repararea în locul înlocuirii atunci când un produs s-a stricat sau are un defect.

ECO CENTRU

"ECO-GAL LEADER"

Acesta este motivul pentru care, în martie 2023, Comisia a propus noi norme comune pentru a **contracara eliminarea prematură a bunurilor reparabile**.

La 30 mai 2024, Consiliul a adoptat **Directiva privind dreptul la reparare (sau Directiva R2R)**. Principalele elemente ale acesteia sunt:

- dreptul consumatorilor de a **le solicita producătorilor să repare** produse care pot fi reparate din punct de vedere tehnic în temeiul legislației UE (de exemplu, mașini de spălat rufe, aspiratoare sau telefoane mobile)
- un **formular european de informații privind repararea** furnizat cu titlu gratuit
- o **platformă online pentru reparații** pentru a stabili contacte între consumatori și reparatori
- prelungirea cu 12 luni a **perioadei de răspundere contractuală** a vânzătorului după repararea unui produs

Prin crearea de stimulente pentru ca producătorii și consumatorii să prelungească ciclul de viață al produselor, noua legislație va reduce, de asemenea, deșeurile și va promova modele de afaceri mai durabile.

- [Economia circulară: Consiliul își dă aprobarea finală cu privire la Directiva privind dreptul la reparare \(comunicat de presă, 30 mai 2024\)](#)

Circularitatea în procesele de producție

Directiva privind emisiile industriale este principalul act legislativ al UE care abordează poluarea industrială.

UE a actualizat recent directiva pentru a sprijini industriile în eforturile lor de realizare a obiectivului ambițios al UE de reducere la zero a poluării până în 2050, în special prin sprijinirea **tehnicienilor favorabile economiei circulare și a investițiilor în aceasta**.

În noiembrie 2023, Consiliul și Parlamentul European au ajuns la un acord provizoriu în cadrul trilogurilor cu privire la revizuirea directivei. Noile norme au fost adoptate de Consiliu în aprilie 2024.

- [Emisiile industriale \(informații generale\)](#)
- [Emisii industriale: Consiliul aprobă norme actualizate pentru o mai bună protecție a mediului \(12 aprilie 2024\)](#)

[Directiva privind emisiile industriale: cifre-cheie \(Infografic\)](#)

ECO CENTRU

"ECO-GAL LEADER"

Consolidarea rolului consumatorilor

UE dorește să împiedice întreprinderile să facă afirmații înșelătoare despre meritele ecologice ale produselor și serviciilor lor.

La 20 februarie 2024, Consiliul a adoptat o directivă privind **consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi**.

Datorită noilor măsuri, consumatorii din UE:

- vor avea acces la informații fiabile pentru a face alegerile ecologice corecte, inclusiv în ceea ce privește obsolescența prematură
- vor fi mai bine protejați împotriva afirmațiilor înșelătoare legate de mediu
- vor fi mai bine informați cu privire la potențialul de reparare al produselor înainte de achiziționare

Directiva introduce, de asemenea, o etichetă armonizată cu informații privind garanția comercială de durabilitate pe care o oferă producătorii.

- [Drepturile consumatorilor: aprobare finală a directivei privind consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi \(comunicat de presă, 20 februarie 2024\)](#)

Afirmațiile legate de mediu

Consiliul a ajuns la un acord („abordare generală”) cu privire la **Directiva privind afirmațiile legate de mediu**, care urmărește să definească criteriile privind justificarea afirmațiilor legate de mediu făcute de întreprinderi pentru a-și vinde produsele și serviciile.

Normele abordează **dezinformarea ecologică** și îi ajută pe consumatori să ia decizii cu adevărat mai ecologice atunci când cumpără un produs sau utilizează un serviciu.

Exemple de **afirmații legate de mediu** care vor trebui să fie susținute de dovezi:

- „Încălțăminte fabricată în proporție de 50% din plastic reciclat”
- „Livrare neutră din punct de vedere climatic”
- „Produs pentru îngrijirea pielii care respectă albinele”
- [Directiva privind afirmațiile legate de mediu: Consiliul este pregătit să înceapă discuțiile cu Parlamentul European \(comunicat de presă, 17 iunie 2024\)](#)

Accent pe sectoarele-cheie

Planul de acțiune se axează pe sectoare specifice care utilizează cea mai mare parte a resurselor și în care există un potențial ridicat de circularitate.

Produsele electronice și TIC

Echipamentele electrice și electronice reprezintă unul dintre fluxurile de deșeurii cu cea mai rapidă creștere în UE. De aceea, Planul de acțiune privind economia circulară cuprinde măsuri care vizează îmbunătățirea durabilității și a reciclării echipamentelor electrice și electronice.

În noiembrie 2022, UE a adoptat **Directiva privind încărcătorul comun**, care va impune obligativitatea unui port de încărcare USB-C pentru o serie de dispozitive electronice (telefoane mobile, console de jocuri video, tastaturi fără fir, laptopuri).

- [Încărcătorul comun: miniștrii UE aprobă definitiv portul de încărcare universal \(comunicat de presă, 24 octombrie 2022\)](#)

Noile norme ale UE le vor permite consumatorilor să achiziționeze **telefoane mobile și tablete** mai eficiente din punct de vedere energetic, mai durabile și mai ușor de reparat de pe piața UE, deoarece:

- **Regulamentul privind proiectarea ecologică** stabilește cerințe minime privind durabilitatea bateriilor, disponibilitatea pieselor de schimb și actualizarea sistemelor de operare

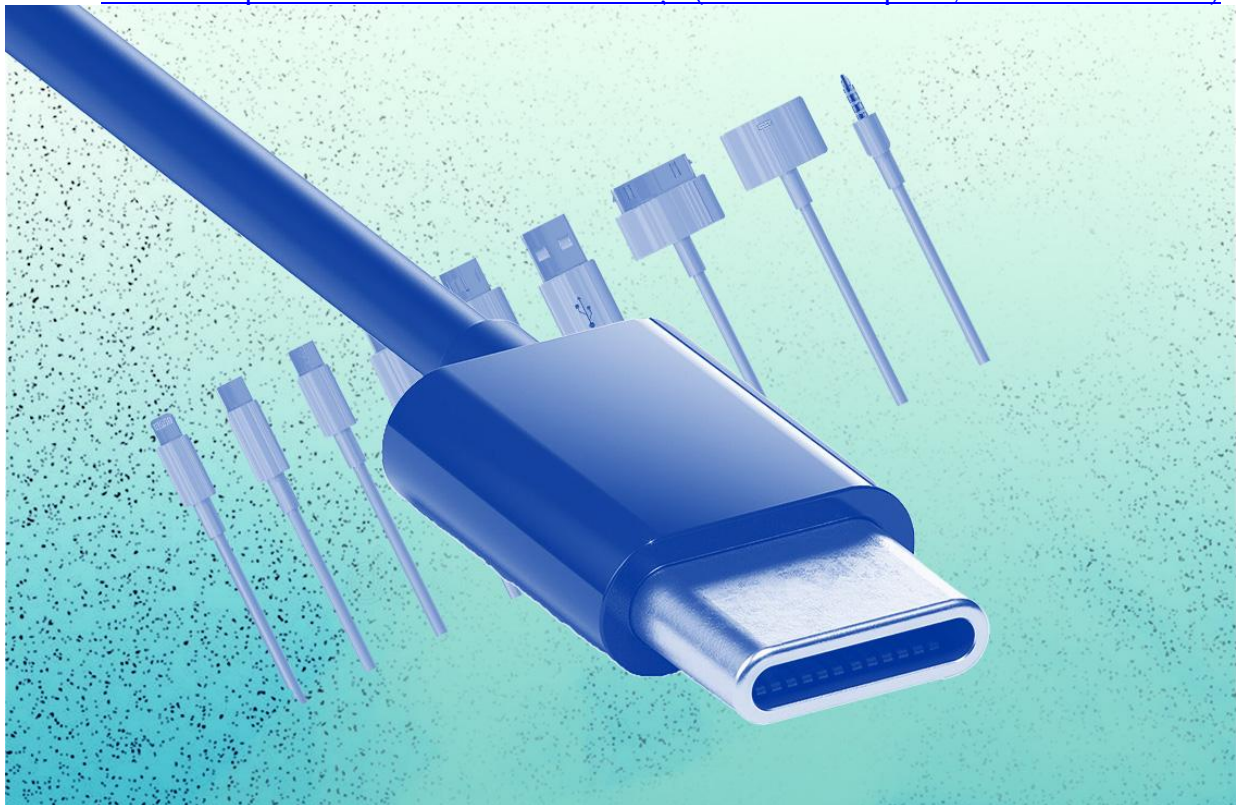
ECO CENTRU

"ECO-GAL LEADER"

- **Regulamentul privind etichetarea energetică** impune obligația de a afișa informații privind eficiența energetică și longevitatea bateriilor, precum și un punctaj privind potențialul de reparare

Instituțiile UE sunt în procesul de actualizare a normelor privind **deșeurile de echipamente electrice și electronice**, incluzând o serie de produse cum ar fi computerele, frigiderele și panourile fotovoltaice. Modificările vizează alinierea Directivei privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) la o hotărâre a Curții de Justiție a UE privind aplicarea retroactivă nejustificată a răspunderii extinse a producătorilor în cazul deșeurilor provenite din panourile fotovoltaice introduse pe piață între 13 august 2005 și 13 august 2012. Negociatorii Consiliului și cei ai Parlamentului European au ajuns la un acord politic provizoriu cu privire la modificările propuse în noiembrie 2023.

- [Deșeurile de echipamente electrice și electronice: Consiliul și Parlamentul convin asupra unui acord pentru alinierea la hotărârea Curții \(comunicat de presă, 21 noiembrie 2023\)](#)

Un încărcător comun pentru dispozitivele dvs. electronice (Infografic)

Bateriile și deșeurile de baterii

UE a adoptat un regulament privind bateriile, pentru a crea o economie circulară pentru sectorul bateriilor, vizând **toate etapele ciclului de viață al bateriilor, de la proiectare până la tratarea deșeurilor**. Această inițiativă are o importanță majoră, în special având în vedere dezvoltarea masivă a mobilității electrice.

Prin noile cerințe în materie de siguranță, sustenabilitate și etichetare, noile norme adoptate în 2023 vizează:

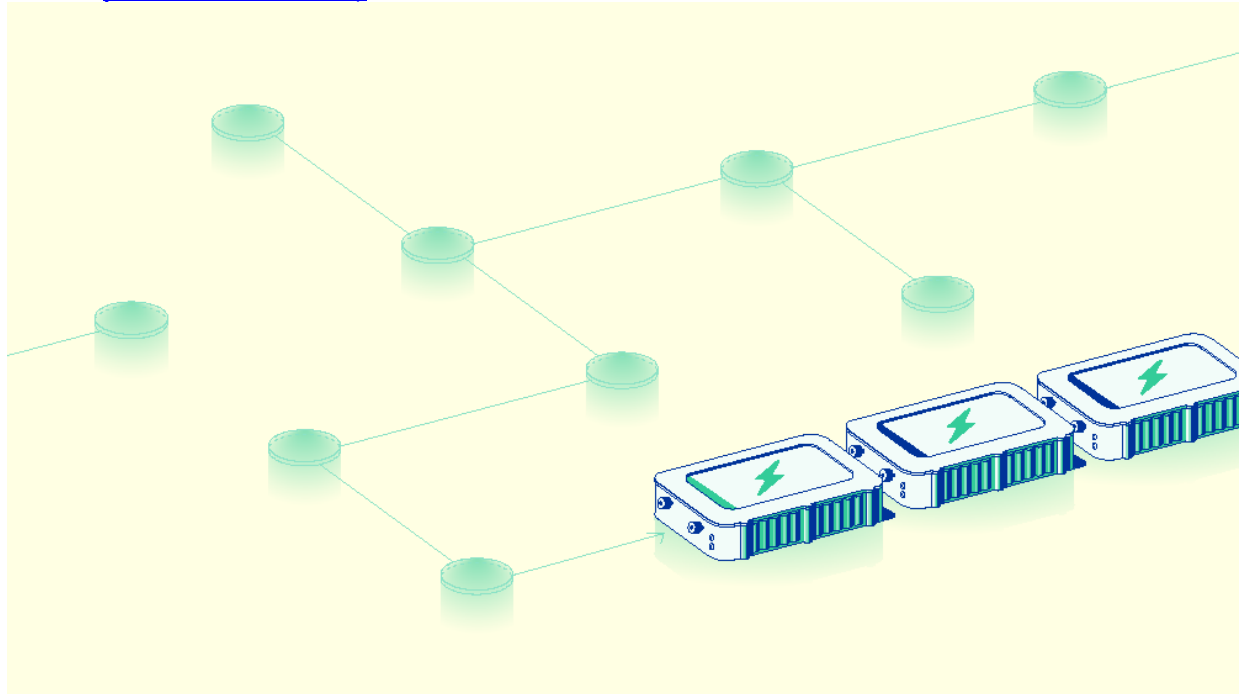
- promovarea unei economii circulare
- îmbunătățirea funcționării pieței interne a bateriilor, asigurând o concurență mai echitabilă

ECO CENTRU

"ECO-GAL LEADER"

- [Consiliul adoptă un nou regulament privind bateriile și deșeurile de baterii \(comunicat de presă, 10 iulie 2023\)](#)

[Către un lanț de aprovizionare european al bateriilor care să fie circular și sustenabil \(Infografic\)](#)

Ambalajele

În noiembrie 2022, Comisia a propus revizuirea normelor privind ambalajele și deșeurile de ambalaje. Consiliul a convenit asupra poziției sale de negociere („abordare generală”) cu privire la propunere în decembrie 2023, iar în martie 2024 s-a ajuns la un acord provizoriu cu Parlamentul European.

Câteva măsuri esențiale incluse în propunere sunt:

- obiectivele de **reducere a deșeurilor de ambalaje** la nivelul statelor membre
- restricționarea excesului de ambalare
- sprijinirea sistemelor de **reutilizare și reumplere**
- **sisteme obligatorii de returnare a garanției** pentru sticlele din plastic și recipientele din aluminiu